

Antivirus

– en hjælp til dem, der hjælper andre

Keep it simple. Det er det ledende princip i Antivirus, en kanytøbeholder til brug for sundhedspersonale i den 3. Verden, designet af Hân Ngoc Pham.

Man tager en dåse – Cola fx – får produceret en bæltøfende gul "plastikcup" med et aluminiumshul- og rind har en kanytøbeholder til en pris af 2 kroner stykket. Så enkelt, så effektivt.

Men det tog tre meget dyge majser fyldt med research at nå til denne enkelhed.

"Ja", smiler Hân Ngoc Pham, "jeg lavede så omfattende en research, at nogle troede, at jeg rent faktisk havde søgt rundt i 3. verdens lande."

Chancen for at tænke stort

Hân Ngoc Pham er udflytning fra Vietnam og kom til Danmark i 1980 efter tre måneder i en flygtningelejr i Singapore. Her blev hun i forbindelse med en stikampvaccination forfærdelig syg af en inficeret nål.

"Den oplevelse har inspireret mig til at udvikle Antivirus. Jeg har set så meget død, adfærdsgåse og ubehagelighed, at mit ønske om at forbedre forholdene for nogle mennesker, ligger dybt i mig," fortæller hun.

Antivirus er Hân Ngoc Phams allgøngeprojekt fra Designskolen Kolding i 2005.

"Jeg så det som min chance for at tænke stort – det får man jo nok ikke lige lov til i første omgang, når man kommer ud som ny-uddannet. Men at mit projekt skulle ende med en kanytøbeholder, det anede jeg ikke."

Faktisk vidste Hân Ngoc Pham ikke, hvad hun egentlig ville designe – udover at det skulle ligge inden for smil-

det sygdom / smedhed og have en kanytbyggende effekt. Så når startede hun, med udgangspunkt i WHO, at søge bredt på nettet via den veld af links og hjemmesider, der er knyttet til organisationen. Hân Ngoc Pham fandt dem til Læger uden Grænser, som siden 2003 har efterlyst en ny type kanytøbeholder til brug for sundhedspersonale i den 3. Verden.

"Det, personalet typisk bliver smittet med, er HIV samt Hepatitis a, b og c. I USA fx bliver 200.000 mennesker smittet årligt. Så jeg tænkte, når det står så stærkt til i et land, hvordan er det så ikke i 3-landene. Det er et voldsomt problem, som velser, uden at nogen gør noget ved det," fortæller Hân Ngoc Pham og fortsætter:

"Specielt er det slemt i Indien og Pakistan, hvor brugte sprøjter i nogle områder bogstaveligt talt ligger og flyder på gader. Sundhedspersonalet smider dem ud af vinduet, fordi de ikke har andre steder at gøre af dem, hvorefter sprøjterne bliver samlet op af andre, renses, gen-erstatte og sæt på markedet."

Let at håndtere

Hân Ngoc Pham kom i kontakt med Læger uden Grænser, hvor en af lægerne, som er skulptør i "sygdomsrelief" blev hendes sparringspartner og støtter i udviklingen af kanytøbeholderen.

"Hva såldgav blandt andet om de symboler, der er brugt på liget. Hvad er smilteffektivt førstebilag for mennesker,

topnominering | Antivirus

Karylebeholderen Antivirus er designet af Hân Ngoc Pham, industriel designer MDD. Beholderen består af en sodavandsbottle og et plastiklåg, der er produceret hos SP Moulding A/S. Der kan være cirka 200 ml i hver beholder, som koster 2 kroner at fremstille, når man producerer for en million låg og opretter. Antivirus er et engangsprodukt, som kasseres, når beholderen er fyldt op. Produktet er topnomineret i kategorien BODY.

der højt sandsynligt er smittet, og for børn? På et dedningshovedet kendt over hele verden af børn helt ned til 10-års-alderen som symbol for noget farligt. Antivirus skulle også i hele sin konstruktion og design være let håndterligt for sandsynlighedsvis, som måske kan se oplyst i tre måneder, for de begynder at arbejde i en klinik langt ude på landet i Tanzania – alle skal umiddelbart kunne håndtere karylebeholderen. Det ville jo også være et dårligt signal, hvis et så enkelt produkt har følgeskab af en manual.”

De allerfleste udklær med sprøjter sker i det britiske øjeblik. Hvor personalet skal adskille karyle fra resten af sprøjten – derfor skal røden isoleres hurtigt og effektivt. For Antivirus tages i brug, klikkes låget på blåsen, og den er forseglet med et til lejligheden designet lågsystem. Beholderen skal ikke være skilles ad, men kasseres, når den er fyldt.

Nålen klikkes ned i det dertil rettede hul i det gule låg. På undersiden er monteret en anordning, som griber fast om røden, og adskiller denne fra resten af sprøjten i et hug og lader nålen falde ned i beholderen – der skal altså kun et enkelt greb til at adskille komplekset fra selve sprøjten. Når først røden er i blåsen, kan de ikke komme

ud igen, og ikke engang et lille barn kan få sin finger ned i karylehullet.

Advarselsikonen og symbolerne, der kan ses fra alle vinkler, er desuden højere end selve det gule lågs overflade. Den med fungerer de farligste områder som røddestopper, hvis brugeren i skyndingen rammer forkert, når nålen skal ned i beholderen.

Når brugeren holder om blåsen, er hånden ligeledes beskyttet af lågets "bræm". Skulle beholderen væltes, sker der heller ingenting. Låget slutter faktisk sammen tæt på selve beholderen, så ingen nåle kan falde ud.

Blåsen er blå og tætte

Billig og tilgængelig var nogle af de vigtigste parametre for udviklingen af Antivirus, derfor er det ganske almindelige sodavandsbottle, der fungerer som karylebeholder.

"Der bliver produceret 200 mio. blåser om året på verdensplan – et tal, der stiger med cirka tre procent om året, derfor er de tilgængelige alle steder i verden – i Afrika ligger de og flyder alle vegne. For der er ikke noget, der holder dem brugt. I øvrigt oplyfter blåserne alle de krav, der er til læfthed – de er meget sikre. Jeg har prøvet at træppe på

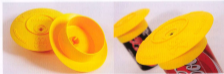
Hvert år foretages der mere end 10 milliarder indsprøjtninger på verdensplan.

Undersøgelser viser, at mere end halvdelen af de indsprøjtninger, der sker i udviklingslandene er arden.

Man formoder, at genbrug af usterilerede nåle årligt foretager 260.000 tilfælde af HIV, 21 millioner Hepatitis B infektioner og 2 millioner Hepatitis C infektioner.

I nogle af 3. Verdens lande bliver 70 procent af indsprøjtningerne gjort med en brugt nåle.

Kilde: WHO

en beholder, der var fuld af nåle, heller ikke her kom der brud eller utætheder. Faktisk er der ingen af de eksisterende kanylbeholdere i det danske sundhedsvæsen, der opfylder alle disse kriterier," fortæller Hån Ngoc Pham.

Petrop dissems brugte designeren rigtig meget tid på, fordi drøkkalkulens har lidt forskellige mål alt efter, hvilken størrelse det drejer sig om – og liget skulle passe til så mange forskellige huller som muligt.

"Her fik jeg hjælp fra en ingeniør. Jeg måtte ebbe efter ebbe efter ebbe for at finde ud af, hvilken fællesnævner vi kunne bruge til placering af den låsemekanisme, som er i forbindelse med hullet. Men egentlig synes jeg, at hele processen har været en flyvende udfordring for mig. Materialer opfører sig jo ikke altid, som man forestiller sig. Og specielt låsemekanismen har jeg skullet ændre igen og igen, for at den kunne være nem at fikske på og samtidig ikke for stram."

Hvem vil være med til at 'tage'?

Antivirus er blandt andet blevet testet på en række hospitaler i Kenya med et meget positivt resultat. Og man skulle jo også tro, at verden ville stå og juble over denne kanylbeholder, at "kunderne" og aftagerne ville falde over hinanden for at få den demut, hvor den skal bruges, demut hvor den vil gøre store gavn.

Men nej.

Og det er ikke fordi Hån Ngoc Pham ikke har gjort en indsats for at finde nogle "logekammerater". Man har været omkring Heide Kars og Unicef og Danida, hun har talt med til udviklingsminister Lilla Trinius og også fået et parnt og noget svar, hun har været i kontakt med WHO, som er våde med projektet, og det samme er Novo Nordisk, men de har ikke gået ind i projektet alene, og Lægen uden Grænser....

"Men hvad så? Det er som om, den stopper der. Der er simpelthen gået så meget politisk i det her, at du tror, det er lagt, og jeg forstår ikke hvorfor. Jeg kan overbevise dem ikke forklare hverken for dig eller mig selv, hvorfor det skal være så vanskeligt at få Antivirus distribueret. Jeg er blevet slået til at få produktet ud til det sundhedsop-sele, der skal bruge det, for at de så kan lægge pres på WHO.... Lidt begynder, synes jeg, og iverd det skulle jeg kunne distribuere Antivirus til alle mulige afrikanske af- verden"

Det bedste bud lige nu er Lægen uden Grænser. Den danske afdelings direktør har sendt Antivirus til organisationens logistikafdeling i Etiopien, for at man der kan undersøge, hvor der er brug for kanylbeholderen.

"Og det er en langsom og proces, så vi må se, hvad der sker. Ud over den, lægget, hvor lang tid det vil tage, og jeg har ikke talt tilmodigheden endnu. Men jeg har lært, at man skal gøre sit selv – først derefter kan man gå ud og spørge, om der er nogen, der vil 'tage' med."